

גל ליבית

בראשות
הרה"ג ר' יגאל כהן שליט"א
ראש מוסדות 'יביע אומר'
וארגון 'ענפים'

חדש!!!

שיחה שכן נענתה
מושיקו שטרן
שבת 02

מדבר מנסיון
"נו, אולי כבר
תתחתן?" 05

הרב משה פינטו
התפתחות
פנימית 07

הרבנית מיטל דאודי
האם אני מאמינה באמת?
10

לומדים עם יגל וליבי
אחדות 14

בסמך
ת ש ב
שבעת ימים

ב"ש	חיפה	ת"א	י-ם	לפי לוח "אור החיים"
18:05	18:05	18:04	18:05*	כניסת שבת
18:55	18:54	18:53	18:55	יציאת שבת
19:36	19:35	19:34	19:37	ר"ת

*בירושלים: לנדהים 40 דק' 17:45

פרשת האזינו

עלון מספר 469
אין לקרוא בזמן
התפילה וקריאת התורה
נא לשמור על קדושת הגליון

כשאתה מעריך את ההורים שהעניקו לך חיים, בורא עולם יוסיף לך חיים!"

הרב יגאל כהן שליט"א
ראש מוסדות יביע אומר וארגון ענפים

תלך בענווה עם ראש למטה

הוא מוציא את הגזרה לפועל, הוא בודק, האם לכל היהודים מה-15 מליון שיש בעולם הזה - האם מגיע להם את העונש של הצער לשמוע שקרה משהו לחייל?

בדרך הטבע כל יהודי בעולם, ששומע שקרה משהו לא טוב לחייל - יש לו צער בלב, זה יותר וזה פחות. אבל לעולם בורא עולם לא יפגע בחייל או באדם אם לא מגיע עונש לכל הסובבים אותו ביחד.

והרבה פעמים אדם מגיע לו עונש, אבל אשתו צדיקה והוא ממשיך לחיות בזכות אשתו. אתה שואל למה "צדיק ורע לו, רשע וטוב לו"?

לפי הדין מגיע לו עונש חמור, אבל האשה שלו אשה טובה או הילדים שלו ילדים טובים, אז הקדוש ברוך הוא לא נותן לו נזק - לא בזכותו אלא בגלל שלאחרים לא מגיע. זה נקרא "הצור תמים פעלו, אל אמונה ואין עָלָי".

סיפור אישי

בחור אחד בא אלי באחת בלילה אחרי הסליחות. הוא שאל: "אתה יכול ללמוד איתי קצת?" הוא קרוב אלי, עוסק בזיכוי הרבים.

ישבתי איתו, פתחנו ספר ולמדנו עד שלוש בלילה. הוא חזר הביתה מבסוט, מרגיש איוו זכות! כשפתח את הדלת, אשתו ישרה וחיכתה לו: "איפה היית?" היא כעסה עליו נורא. הוא אמר לי: "הרב, למה זה מגיע לי? תראה מה עשיתי - עשיתי דבר טוב באמת! למה עכשיו כל הבלגן הזה?" אמרתי לו: תראה כמה השם אוהב אותך. למדת תורה עד שלוש בלילה וחזרת הביתה, הרגשת טוב, נכון? אמרת 'אפילו הרב לא היה עושה את זה'. איזו הרגשה טובה!

הקדוש ברוך הוא אמר: "תשמע, זה ילד טוב, תראה איזה צדיק, אבל יש לו קצת גאוה. הוא ילך מחר לעבודה עם חזה נפוח - 'עד שלוש בלילה למדתי!' אני אדאג שהמצווה תהיה שלמה".

העיר את אשתו ועורר בה חששות - איפה הוא היה באחת בלילה? והיא כבר הוכיחה אותו, כך שכל שמץ של גאוה, אפילו קל שבקלים שהיה לו, נעלם. עכשיו הוא קם בבוקר - אין לו

"הצור תמים פעלו כי כל דרכיו משפט אל אמונה ואין על צדיק וְיִשָּׁר הוּא". פסוק זה עוסק באחת השאלות הקשות ביותר בעולם - למה צדיק ורע לו, ורשע וטוב לו? שאלה זו מלווה כמעט כל יהודי לאורך כל ההיסטוריה.

אנו רואים לפעמים אנשים שמתנהגים בצורה טובה וקורים להם דברים רעים, ואנו רואים אנשים שמתנהגים בצורה לא טובה ומקבלים דברים טובים. אתה אומר: "רבונו של עולם, מה קורה כאן? היכן הצדק?"

אמר אחד האדמורי"ם כששאלו אותו למה זכה לאריכות ימים (הוא היה זקן מופלג בן 105): "אני לא שואל שאלות על הקדוש ברוך הוא אף פעם, כי מי שיש לו יותר מדי שאלות לוקחים אותו למעלה לענות לו את כל התשובות".

יש לך שאלות? אין בעיה, "בוא". לוקחים אותו למעלה, ואז הוא אומר: "רגע, יש לי תשובות!" אבל אין, נגמר, אתה למעלה, אי אפשר לחזור. אנחנו לפעמים שואלים שאלות, והאמת היא שהשאלות הן מקוצר דעתנו.

שופט דין צדק

הרבה אנשים שאני פגשתי בחיים שואלים: "למה פשטתי רגל? למה התגרשתי? למה כך וכך?" ורוב אותם שיש להם שאלות: הם אף פעם לא העמיקו חקר להבין ולשאל אולי יש משהו לא בסדר במה שהם עושים.

הגמרא אומרת: לעולם לא יכול להיות משפט צדק בכדור הארץ. כל אדם שגנב, שפשע, או שעשה מעשה רע - לעולם שופט בשר ודם לא יכול לתת דין צדק.

למה? למשל, אדם שגנב ונשלח לבית הסוהר לשנתיים - אשתו נענשת בגלל זה, על לא עוול בכפה. ההורים שלו נענשים על לא עוול בכפם. הילדים נענשים על לא עוול בכפם.

כלומר, אי אפשר להיות שופט שהוא עושה צדק לכולם. תמיד יש אנשים שנענשים כתוצאה מפסק דין, שהם לא אשמים, אבל זה דרכו של עולם.

"אל אמונה ואין עָלָי, צדיק וְיִשָּׁר הוּא" - זה אומר: שכאשר חלילה קורה לחייל דבר לא טוב בעזה או ברמת הגולן, לפני שהקדוש ברוך

ליאור [שכן] נענתה

שבת

מושיקו שטרן:

כבוד הרב כשאני מסתכל בעיניים חילוניות לגמרי, אני לא מצליח להבין את כל הטירוף הזה אחרי שמירת "השבת" - מה טוב בזה ש'כובלים' אותך?

הרב יגאל

אין מתנה יותר יפה בעולם מאשר ה'שבת'. אני אסביר לך למה? קודם כל, מסכים למיניהם, טלפון ועיסוקים שונים - אלו הסחות דעת.

מושיקו שטרן:

חד משמעית! אבל איך טיול עם הילדים, מה שאני לא יכול לעשות באמצע השבוע כמו שצריך, לראות את הטבע, לנסוע לצפון, לדרום, מדוע טיול כזה לא עושה לי את השבת?

הרב יגאל

זו בדיוק הנקודה, שטיול לצפון לא עושה את זה, וזה לא משפחתי. נכון, שזה נשמע משפחתי.

מושיקו שטרן: מאוד.

הרב יגאל

אבל אמרתי 'נשמע' משפחתי, אם אתה רוצה להיות משפחתי, תהיה עם הילדים, תחבק אותם, תשחק איתם בבית שלך. אל תברח עכשיו החוצה לטיולים בשביל להיות איתם.

אם אני עכשיו נמצא בהר הגלבוע, ויש לי נוף מדהים ומהמם, אני לא עם הילדים שלי, נכון? יש לי חוויה עם הילדים שלי, אבל אני לא נמצא עם הנפש של הילד שלי. אני נמצא בגלבוע.

הקדוש ברוך הוא לא רוצה אותך עכשיו בחווייתיות עם ילדיך. הוא רוצה אותך בנפש של ילדיך.

מושיקו שטרן: בעצם השבת היא לא תליה במיקום אלא תליה בחוויה.

הרב יגאל:

בדיוק. חיבור של נשמה לנשמה.

משלחן רבנו

לכבוד מורנו ורבנו
ועטרת ראשנו שליט"א.

קודם כל ברצוני
להודות לכבודו על כל
השיעורים הנפלאים
והמחזקים. ועתה נפשי

בשאלתי לדעת: בהתרת נדרים הנעשית בערב ראש השנה,
האם רשאים קרובי משפחתו של הנודר לשבת מבין השלושה
המתירים, או שמא יש בכך פגם, וצריך דווקא שלושה אנשים
זרים שאינם מקרוביו?

בתודה מראש.

***

לכבוד השואל הנכבד,
שוקד באהלה של תורה.

אודות מה ששאל אם
קרובי משפחה רשאים
לשבת מבין השלושה
המתירים בהתרת נדרים,
הנני להשיב בקצרה כפי
הנראה לענ"ד הדלה.

הנה מפורש בשולחן ערוך (יו"ד סי' רכ"ח סעיף ג'): כיצד היא ההתרה,
יאמר לו שלוש פעמים מותר לך או שריו לך או מחול לך, ואפילו
מעומד, ובקרובים ובלילה. הרי שמותר לקרובים להיות מן
המתירים.

וכתב הפתחי תשובה (שם סק"ב) בשם תשובת רעק"א (בהשמטות סי'
ע"ג), שכל קרוב שכשר לדון אחרים - כשר גם בהתרת נדרים, ואינו
נפסל משום קרבתו. אבל נשים או קטנים פסולים, הואיל ופסולים
לדון, וכן כתב הבן איש חי (פרשת ראה אות כ"ו).

אמנם לגבי בעל לאשתו - שנינו להדיא בשולחן ערוך (סי' רל"ד סעיף
נ"ז) שאין הבעל מצטרף להתיר נדרי אשתו, הואיל ואשתו כגופו.
ולכן כתב בשו"ת אור לציון (ח"ד עמ' כ"ו), שאם האשה נמצאת
בעזרת נשים בעת התרת נדרים, לא יצטרף בעלה למתירים
בשביילה. ואף אם יש שלושה בלעדיו - יתנה בפירוש שמוציא את
אשתו מן הכלל, ואינו מתיר נדריה יחד עם כל הקהל.

לסיכום ההלכה:

קרובי משפחה רשאים לשמש כמתירים בהתרת נדרים, חוץ מבעל
לאשתו - שאינו מצטרף כלל להתיר נדריה, משום שאשתו כגופו.

גאוה מהמצווה שעשה, אבל יש לו
מצווה גדולה.

אז במקום להתלונן ולומר 'למה היא
צעקה עלי?' תגיד תודה רבה. בפעם
הבאה שתלמד עד שלוש בלילה, תלך
בענווה עם ראש למטה ותגיד: "רבנו
של עולם, זה לא שלי". ואז תראה
שאשתך תגיד לך: "אשריך, צדיק".

איך לנצח את מידת הנקמה

"לי נקם ושלם". התורה מלמדת
אותנו בפסוק זה שהנקמה שייכת
לבורא עולם בלבד, ולנו, עם ישראל,
יש להתרחק ממידה רעה זו.

דוד המלך זכה להיות רגל רביעית
במרכבה. כששמעי בן גרא קילל
אותו קללה נמרצת, אמר אבישי בן
צרויה: "למה יקלל הכלב המת הזה
את אדני המלך אעברה נא ואסירה
את ראשו"? אמר לו דוד: "מה לי
ולכם בני צרויה... כי ה' אמר לו
קלל".

אבל הוסיף עוד משפט דוד המלך:
"אולי יראה ה' בעוניי והשיב ה' לי
טובה תחת קללתו היום הזה".

לפעמים בורא עולם מביא לנו
איזושהי תקלה. אתה בא לבקש
ממישהו משהו, ואומר לך "לא". זו
בושה, זה לא נעים.

דוד המלך אומר: באותו רגע שאתה
מקבל את הלא, את הבושה הזו,
תעצור, כי בורא עולם ממתק לך את
הדינים.

באותו רגע שדוד המלך היה ברגע
המשבר הקשה הזה, הוא לא ידע מה
קורה בשמיים. אומר דוד המלך: "אני
שותק עכשיו שהוא מקלל אותי, לפני
כולם. ובזכות השתיקה שלי, בורא
עולם יהפוך את הכל! ויהפך להיות
שאני אהיה המנצח ואבשלום יהיה
המפסיד!" וזה מה שקרה בסופו של
דבר.

לכן אומרים: אם מישהו ביזה אותך,
ושתקת - באותו רגע תתפלל...
והקדוש ברוך הוא ישמע תפילתך.

שבת שלום ומבורך!

גם זו לטובה

"הצור תמים פעלו כי כל דרכיו
משפט". המילה "תמים" מלמדת
שכל פעולה של הקב"ה היא
משולמת, גם כשנראית כחיסרון.
ודווקא מה שנתפס כדבר רע מתגלה
כחלק ממהלך אלוהי שלם.

לפני מספר שנים נולדה לי ילדה עם
מום קשה מאוד בלב. כשהיא נולדה,
חמישה פרופסורים בכירים אמרו
שהילדה הזאת לא תחיה חמש דקות
מחוץ לרחם. הרופאים לא נתנו לה
סיכוי לחיות.

ברוך השם ישתבח ויתעלה שמו לעד.
בחסדי השם וברחמי, הילדה הזאת,
בריאה, ומתפקדת כרגיל.

יום אחד הרהרתי לעצמי: "מה היה
הטוב בזה שנולדה לי ילדה עם מום
בלב? אני הרי צריך להגיד על זה 'גם
זו לטובה'". שגם את זה השם עשה
לטובה.

ואז הבנתי, הילדה הזו שנולדה לי,
הצילה עד היום ילדים רבים בעם
ישראל מהפלה. סיפרתי זאת כמה
פעמים בשיעור. ידוע לי על לפחות
עשרה מקרים שאשה אמרה לי:
"הרב, הרופאים אמרו לי שהילד יש
לו מום בלב, רציתי להפיל, שמעתי
אותך מדבר על זה והתחזקתי".

הקדוש ברוך הוא נתן לי את המקרה
הזה כדי שיהיה לי כח. בעולם שלנו

תרמו עכשיו
לשיתוף
והכניסו את
שמכם וטובות
יקריכם תחת
כנפיו ובברכתו.

חותמים שותפות עם הרב יגאל כהן שליט"א

ופותחים שערי שמיים לשנה של ברכה!

בתרומתכם אתם זוכים להיות שותפים לדרכו הקדושה
של הרב יגאל כהן שליט"א ולהוסיף לעצמכם זכויות גדולות
ליום הדין ולשנה החדשה.

הרב אהוד מולאי
מחבר הספר
"ואהבת לרעך כמוך"

שמירת הלשון "בצדק תשפוט עמיתך"

(ויקרא י"ט, ט"ז)

שלום לעם ישראל היקרים והחביבים

נשאלתי מיהודי יקר, שקיום התורה והמצוות אצלו הם עיקר, שהרבה פעמים יוצא לו לשמוע סיפורים ודרשות על כף זכות, ונפשו בשאלתו האם זו רק מידת חסידות וענין של איכות, או שזה חובה גמורה, וציווי מאת נותן התורה?

ועניתי לו בשמחה, ש'החפץ חיים' כותב בפתיחה (עשין אות ג'), שלדון לכף זכות זוהי מצות עשה מן התורה, שהיא לנו אורה. וב'באר מים חיים' (סק"ג) כותב, שכן דעת הרמב"ם בספר המצוות (מ"ע קע"ז) שכתב: "ובכלל זה שיתחייב שידון את חברו לכף זכות". ושכן דעת רבנו יונה והסמ"ג והסמ"ק. ורק אם אינו מכיר את היהודי שלפניו, אינו חייב לדון אותו לכף זכות מהתורה, אלא רק מצד מדה טובה.

ואלו הם חלק מכללי המצווה:

א. אם שמע ראובן את שמעון שדיבר או עשה דבר, כגון ששפך מים באמצע המעבר, ודבריו ומעשיו נוטים יותר לדון אותו לכף חובה, ורוצה לעשות על זה מריבה. אף על פי כן אם שמעון הוא אדם 'ירא שמים', ולא סתם עושה אחיזה עינים, צריך לדון אותו לכף זכות, וכל שכן שאסור לדבר עליו דברי גנות (חפץ חיים כלל ג' הלכה ז'). וביאר הגר"נ קרליץ זצ"ל בספרו הבהיר, שלכל עם ישראל הוא מאיר ('חוט השני' שמירת הלשון פ"ב סע"א), שאף שדבריו ומעשיו נוטים לכף חובה, ולא נראה שמדבר כזה תצא טובה, מכל מקום צריך האדם לחשוב בדעתו, ולהאמין במחשבתו, שאם היה יודע את כל הפרטים והשתלשלות העניינים, אזי הדברים היו מובנים.

לדוגמא, אם ראובן רואה את שמעון, מבייש את אדון מדמון, צריך ראובן לברר אולי אדון מדמון, הקדים לבייש את שמעון, ומה שנראה לעיניו, לפעמים הוא בערכו. ולכן לא ימהר לדון לכף חובה את חברו, וכך יקיים את מצוות בוראו (שם כלל י' באר מים חיים ס"ק ו').

ב. אם האדם הוא 'בינוני' במעשיו, ואינו מפנה לתורה ולמצוות את הגב, כלומר שבדרך כלל מעבירות הוא נזהר שלא להכשל, אך לפעמים הוא גם כושל, אם הדבר שראה או ששמע 'נוטה יותר לכף זכות' אז בודאי שאסור לצדד את דבריו או מעשיו לגנות. וזוהי חובה, ואינה רק מידה טובה.

ואם הצדדים של הזכות והחובה הם 'ספק שקול', אסור להכנס בלבול. וצריך להטות את הפסק ולהכריעו לכף זכות, ובודאי שלא לדבר עליו דברי גנות (שם כלל ג' הלכה ז'). ואפילו חזר על מעשיו כמה פעמים, שלכאורה אינם מתאימים, אם יש לתלות שעשה כן שלא במתכוין, ובמעשיו הוא לא התבונן או שלא ידע שדבר זה אסור, או שהיא מדה טובה בעלמא היה סבור, גם כן אסור לדבר עליו דברי גנות, וצריך לדונו לכף זכות (שם כלל ד' הלכה ג').

ואף אם מעשיו 'נוטים יותר לכף חובה', נכון מאוד שיהיה הדבר אצלו כמו ספק מצד מידה טובה, ואל יכריעהו לכף חובה (שם כלל ג' הלכה ז').

נזכה תמיד להפך בזכותם, ולדרוש בטובתם של עם ישראל, ובא לציון גואל. אמן כן יהי רצון.

ניתן לשמוע חיזוק קצר (כדקה וחצי) מדי יום ביומו בהלכות שמירת הלשון

בטל: 077-2222-069 (שלוחה 3 ואחר כך הקש 1).

שאל את הרב הרב נריה ברבי ראש "ענפים בהלכה" *2381

האם מותר לבנות סוכה בחול המועד?

מי שלא בנה סוכה קודם החג - מותר לו לבנותה בחול המועד, ואף רשאי להזמין בעל מקצוע יהודי ולשלם לו, משום שזהו דבר מצוה. (אך מצוה בו יותר מבשלוחו).

האם יש מקומות שאין לבנות בהם סוכה?

א. אין לבנות סוכה ליד מקומות עם ריח רע, כגון פח אשפה וכדומה.

ב. אין לבנות סוכה תחת קורת גג או תחת עץ, אלא תחת כיפת השמים בלבד.

ג. אין לבנות את הסוכה במקום שיש חשש לגנבים או נזק.

מהו הגובה המינימלי של דפנות הסוכה?

גובה דפנות הסוכה המינימלי הוא 80 ס"מ, ויש מחמירים לעשותם בגובה מטר. ותבוא עליהם הברכה.

מהו שיעור עובי הסכך?

צריך שמחמת הסכך הסוכה תהיה צלחה מרובה מחמתו. אולם לכתחילה - לא יעשה הסכך עבה מדי, אלא באופן כזה שרואים את הכוכבים הגדולים. ואם עשה עבה כל כך עד שאין הגשמים נכנסים - בדיעבד הסוכה כשרה ומברכים בה.

(משנה סוכה דף ב ע"א. שלחן ערוך סימן תרל"א ס"ד).

האם מותר לקשור את הסכך באזיקונים?

אם הסכך יכול לעמוד גם בלעדיהם - מותר בלי חשש. ואם אינו יכול לעמוד - מעיקר הדין מותר, אך יש מחמירים באופן זה.

האם קטן כשר לאגוד את הלולב?

מעיקר הדין קטן כשר לאגוד, אך ראוי שגדול יעשה זאת. ואם הקטן אגד את הלולב - יפרק את האגד ויחזור ויאגוד אותו גדול.

אתרוג שיש עליו הרבה נקודות שחורות

קטנות בחלק העליון - האם כשר?

אם הנקודות מלכלוך או ריסוס - האתרוג כשר. אבל אם הן מחמת עיפוש ובולטות לעין - פסול. ולכן צריך להראות אותו למורה הוראה, שיכריע האם הנקודות הם מחמת האתרוג עצמו או לכלוך.

מהו האופן הנכון לאגוד את הלולב עם שאר המינים?

מנהג הספרדים - הלולב באמצע, הדס אחד מימין, השני משמאל והשלישי באמצע נוטה לימין, ושתי ערבות משני צדי הלולב.

(פרי עץ חיים שער הלולב פרק א'. משנה ברורה סימן תרנ"א ס"ק י"ב).

מהו השיעור המינימלי להדס וערבה?

מעיקר הדין שיעורו 20 ס"מ. וטוב להחמיר 24 ס"מ. ויש מחמירים 30 ס"מ.

האם יש שיעור לעובי הלולב?

אין שיעור לעובי, אלא רק לאורך הלולב.

(משנה ברורה סימן תרנ"א ס"א).

לגימות של השראה ללמוד מהעץ

ציפור חיפשה מקום כדי לבנות קן להטלת ביצים. בחיפושה היא ראתה שני עצים שיכלו להתאים עבורה. היא ניגשה לעץ הראשון וביקשה מחסה, אך העץ הראשון סרב. מאוכזבת מאד היא פנתה לעץ השני, שאכן הסכים. היא בנתה את קינה והחלה לדגור. ואז, לילה אחד, החל היורה. גשם זלעפות ירד. הגשם היה חזק כל כך עד שהעץ הראשון פשוט קרס, ונסחף עם המים. הציפור ראתה זאת וצעקה לעברו: "מגיע לך, זה בגלל שלא רציית לתת לי מקום לקנן אצלך".

העץ חיך, בפעם האחרונה, ואמר: "חששתי שלא אחזיק מעמד בגשם הראשון, ולכן סירבתי שתקנני אצלי. לקחתי בחשבון שלא תאמיני לי, לכן לא אמרתי לך, לא רציית לסכן אותך ואת גוזליך".

הציפור הייתה נבוכה...

כמה חשוב, לפני שדנים מישוה, לנסות להבין אולי יש כן מניעים מוצדקים לכך שהם אומרים לנו לא. וגם אם לא, לבורא ודאי ישנה תוכנית אחרת, טובה יותר עבורנו.

בפרשת האזינו, מופיע הפסוק: "הצור תמים פעלו כי כל דרכיו משפט אל-אמונה ואין עוול צדיק וישר הוא". המקרא הזה צריך לעמוד כנגד עיני האדם ולבו בכל שעה, לקבל את כל הנהגת הבורא עמו באהבה ובתמימות, מתוך אמונה שיש מנהיג לבירה. הדבר נכון בפרט ברגעים שהדברים לא הולכים כמו שאנחנו רוצים - רצינו שהזוגיות תצליח, אך היא לא צלחה. רצינו להתקבל לעבודה, ללימודים, אך לא קבלו אותנו. רצינו... והמציאות התרחשה אחרת. מובן שכדאי ללמוד ולהפיק לקחים לתועלת, כדי לשפר את העתיד. אך לגבי העבר, נשחרר, ונדע שלא תמיד נבין את הסיבה. ה"עץ" לא תמיד ידבר אלינו. אך "הצור תמים פעלו", וכל מה שקורה אתנו, גם אם לא הלך כמו שרצינו, הוא הלך כמו שהוא היה צריך ללכת. וכל דלת שנסגרת - אחת אחרת תיפתח במקומה.

"כשדלת אחת נסגרת, אחרת נפתחת, אבל לעיתים קרובות אנו מביטים כל כך הרבה זמן בצער על הדלת הסגורה, עד שאיננו רואים את זו שנפתחה עבורנו."

"מה שלא אמרתי להם, ומה שכן אמרתי לעצמי"

נו, אולי כבר תתחתן?"

אני בן שלושים ושלוש. רווק. חרדי. לומד. עובד. משלב. ולפעמים פשוט מנסה לעבור את החג בלי שישאלו אותי את השאלה ההיא. "מה קורה איתך?" "תשמע, זה לא גיל כבר..." "היו לך הצעות? מה קרה שם?" וכל זה, כמובן, ליד כולם. בשולחן. מול הגיסים. הדודים. הילדים.

בהתחלה הייתי מחייך חיוך מאולץ. לפעמים עונה בעדינות. ולפעמים מתכווץ. פעם אחת פשוט קמתי מהשולחן ויצאתי מהבית. עמדתי ברחוב של ההורים שלי, לבוש בגדי חג, עם דמעות שלא ידעתי איך לעצור.

האמת הם הרי לא רעים. הם אוהבים אותי. אבל יש כאבים שצריך לדעת איך לגעת בהם, הם לא יודעים. ואני? אני הרגשתי כמו תקלה מהלכת. כולם מתקדמים, מתחתנים, יולדים, ואני... מה לא בסדר ביי? אבל אז קרה שינוי. הם לא השתנו. זה אני שהחלטתי שאני לא מתבייש בעצמי יותר.

בחג שאחרי, כשהתחילו השאלות, עשיתי משהו שלא העזתי אף פעם. הסתכלתי לדוד שלי בעיניים ואמרתי:

"זה לא קל לי. אבל אני עושה השתדלות. אני סומך על בורא עולם שהוא מוביל אותי בדיוק בדרך שמתאימה לי."

פתאום נהיה שקט, דממה, אף אחד לא צייץ. הוא הבין שטעה, "וואו. אתה יודע מה? לא חשבתי על זה ככה. אתה צודק. סליחה אם לחצתי." מאותו רגע משהו השתחרר. בי. בהם. בתחושת הבדידות שלי. אני צריך לדבר על זה קצת יותר בגלוי. אני לא מחפש רחמים, רק שיבינו. החברים התחילו להפסיק את ה"נו מתי אצלך". ההורים התחילו פשוט לשאול מה שלומי. אבל הכי חשוב? אני הפסקתי לראות את עצמי כ"לא מוצלח". אני לא מאחר. אני מדויק. בזמן שה' יבחר.

אז אם אתה רווק אח יקר וקורא את זה חשוב שתדע אתה לא תקוע. אתה לא. ואתה לא צריך להתבייש. כי יש מישוה למעלה שלא שואל אותך מתי תתחתן. הוא רק אומר: "אני איתך. תמיד, גם עכשיו."

שנה טובה במצוקה

בימים אלו, משפחות רבות שרויות במצוקה. כמעט ואין להן אפשרות לחגוג את החג אפילו בצורה בסיסית. אנא, עזרו לנו למלא את שולחן החג שלהן בשפע ובשמחה - כדי שתהיה להן שנה טובה ומתוקה.

היו שותפים בחסד
ותרמו עכשיו סלי מזון <
03-8000-770

ולדעת לפני שנגשים למלאכה, היום כשאני נזכר, יש לי צביטה גדולה בלב.

את השנים שהגיעו לאחר מכן אני מעדיף לשכוח. הנוסטלגיה הזו כבר לא כל כך נוצצת... לא זוכר באיזה שלב התחיל השינוי שלי. מתי התחילו המחשבות לבצבץ, מתי התחילו הקולות המשוניים להשפיע, אבל כשה קרה זה התחיל במהירות כל כך גדולה, כמו כדור שמתגלגל במורד הרחוב. המדרון שלי היה חלקלק. ואת זה אבא כבר לא כל כך אהב. בלשון המעטה. פתאום גיליתי בו צדדים שלא ידעתי שקיימים בו מעולם, את הכעס והעצב ששכנו תדיר בעיניו בכל פעם שהביט בי לא היה ניתן לפספס, הוא היה מרבה לצעוק עליי, לנסות לחנך אותי ולהחזיר אותי למוטב. אך לשווא. אני את הדרך שלי כבר סללתי, ואיך אומרים, זו לא הייתה הדרך המועדפת על אבי היקר.

השנים עברו, הקשר בינינו הלך והתרוּפף. הייתי מגיע הביתה רק לעיתים ממש רחוקות, ולאחר שהתחתנתי גם זה כבר בקושי היה קורה. הוריי התקשו לקבל את הדרך בה בחרתי, את האשה איתה התחתנתי, שהייתה שונה לחלוטין מהסגנון שלהם.

טאבו על חג הסוכות

עם השנים, נולדו לנו ילדים, מה שמאד קירב ביני לבין ההורים שלי. על הנכדים הקטנים שכביכול לא בחרו בדרך הזו אלא נולדו לתוכה הם כבר לא יכלו לנעוּס, לא יכלו להאשים, ובכל פעם שהיינו מגיעים איתם היינו מתקבלים בזרועות פתוחות. לאט לאט חזרנו לבקר, שבתות, חגים ואירועים כמוֹבן שלא היינו מפספסים.

בחול- המועד פסח היינו נוסעים לטייל עם כל המשפחה באופן קבוע וחוזרים בערב לארוחת ערב מפנקת מעשי ידיה של אמא, בפורים היינו עושים סעודת חג גדולה כולם ביחד, ובחנוכה היו מתכנסים כולם לערב לביבות שמח. אבל בחג הסוכות, באופן קבוע, למרות הפצרותיהם של הוריי ואחיי, לא היינו מגיעים. משהו באווירה המיוחדת הזו, בזכרונות שהיו צרובים לי בלב, ב"מסע אל הסוכה" שהיינו עושים עם אבא מדי שנה מחדש, היה מסב לי כאב בכל פעם שהייתי נזכר. בכל פעם הרגשתי שהיו אלו ימים שלא ישובו לעולם, היה זה יחס שונה מאבא, הייתה זו פשטות וטוהר שלא יחזרו אליי, וכאב לי. במשך שנים רבות, כל התקופה הזו, החל מהימים הנוראים, עד לאחר חג הסוכות, הייתי מקפיד שלא להיכנס לעיר בני ברק, לא רציתי לחוות את האווירה, להיות מוצף בזכרונות.

וכנראה שצדקתי.

ההשלמה

היום בבוקר קיבלתי טלפון דחוף מאבא, שנגמרה לו תרופה מסוימת שהוא חייב לקחת בכל בוקר בשעה קבועה. אני אישית גר ליד בית מרקחת שפתוח בשעות מוקדמות אלה ולכן הוא ביקש ממני לעשות לו טובה, לקנות את התרופה ולהקפיץ לו. מחר בערב ייכנס חג הסוכות. כל התיאור המללב שתיארתי למעלה ניגלה היום מול עיני במלוא הדרו. ואיתו הזכרונות. הכאב

והמנצנצים

שהיו גורמים לנו להתלהבות כל שנה מחדש, כל ילד היה בוחר קישוט שאליו הכי התחבר ולאחר מכן היה עוזר לאבא לתלות אותו בסוכה. לאחר מכן היינו הולכים לשוק ארבעת המינים ואבא היה בוחר ארבעה מינים מהודרים ויפהפיים. היינו חוזרים הביתה מאושרים ושמחים, לא יכולים לחכות לרגע שאבא יתחיל לבנות את הסוכה ואנחנו כולנו נצפה בו בהנאה. נכון שה"מסע" הזה של הקניות לקח לו פי 2 זמן מאשר היה מבצע אותו לבד, והיו פעמים שקצת הוצאנו אותו מדעתו, אבל היה שווה לו כדי לספק לנו חוויות ילדות ולהראות לנו את יופיו של חג הסוכות.

גם החג עצמו היה עבורנו חוויה גדולה ועוצמתית. באופן קבוע היו מגיעים אלינו אורחים לכל ארוחות החג, לפעמים משפחה, לפעמים חברים, אבל תמיד הייתה אווירה מיוחדת ואנשים רבים סבבו את השולחן. אמא הייתה מכינה מטעמים מיוחדים שהיו לשם דבר בשכונה. בחול- המועד היינו יוצאים לטיולים רבים בכל רחבי הארץ, אבא שלי אהב טבע בכל מאודו. הוא היה מחובר לארץ, לאדמה, היה חובב מסלולי מים מושבע, והיה מדביק אותנו בהתלהבות שלו בכל פעם מחדש.

נוסטלגיה

נוסטלגיה. איזו מילה גדולה. היא בד"כ מורידה לך דמעה או שתיים, ותמיד יש סביבה הילה כזו, של אור יפהפה שנוגע בך. כשאתה מסתכל על העבר, זו תמיד תראה לך תקופה מדהימה בלי טיפת קושי, בלי שום סבל. למוח האנושי יש תחביב לזכור בעיקר את הדברים הטובים. זה דבר מדהים לכשעצמו, ללא ספק, אבל היום כשאני מביט לאחור ונזכר בכל הטוב הזה, והלב שלי עולה על גדותיו מגעגעוע לימים הללו, הפשוטים, הימים שהיינו מביטים באבא בהערצה בלתי נדלית. הוא היה הגיבור שלנו, זה שמרים אותנו על הכתפיים וצוחק את הצחוק הגדול שלו, זה שלוקח אותנו לטיולים ומעביר אותנו בגבורה אבהית כל מכשול שהיה פוגש בנו, זה שבונה איתנו את הסוכה ומסביר לנו לפרטי פרטים אילו הלכות חשוב לזכור

המסע אל הסוכה

לפעמים צריך להשלים עם זכרונות שגורמים לגעגוע, ולהביט להם בעיניים.

בני ברק בתפארתה

אנשים מיוזעים נראו בכל מקום, עולים ויורדים, קודחים, בונים ומטפסים. ילדים קטנים עמדו בכל פינה וניסו למכור את מרכולתם שכללה ערמות של קישוטי סוכה נוצצים, מנורות קטנות לתלייה בסוכה ובריסטולים ענקיים עם תמונות של רבנים מכל העדות. ריח הסכך הציף את האוויר, משל היינו בחורשה של עצי דקל ריחניים. דוכני ארבעת המינים צצו בכל רחוב, ומאחורי כל אחד מהם עמד בחור שצעק "אתרוגים!! לולבים!! הכי כשרים הכי יפים!!" זו הפעם היחידה בשנה שהעיר בני ברק העדינה והצנועה נראית כמו שוק מחנה יהודה. הרהרתי לעצמי בחיך. אווירת החג הורגשה בעוצמה רבה.

אחח, הניחוחות הללו של ערב חג, מעוררים בי זכרונות נעימים. הייתי אז ילד קטן, אבא היה יוצא איתנו למסע שלם שאהבנו לקרוא לו "המסע אל הסוכה". כל שנה מחדש, היה לוקח אותי ואת אחיי לסיבוב של קניות לחג. היינו קונים ענפי דקל כשרים ומהודרים איתם אבא היה בונה את הסכך, לאחר מכן היינו מגיעים לפינת ה"ממתקים" שלנו, הילדים, דוכני הקישוטים הנוצצים

לגדל בחוכמה
הרב משה פינטו
ראש ישיבות 'פאר משד'
ורב שכונות צפון פ"ת

התפתחות פנימית

"האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי יערוך פמטר לקחי תזל פטל אמרתי פשעירים עלי דשא וכרביבים עלי עשב" (דברים לב, א-ב). כאן משה רבנו בשירתו מתאר את מעלת התורה הקדושה אשר קיבל מפי הגבורה ונתנה לעם ישראל, אומר במשלו "יערוך כמטר לקחי" שהתורה הקדושה נותנת חיים לעושיה כפי שהגשם מטפטף על הארץ ומביא חיים לעולם. "תזל כטל אמרתי" שהתורה הקדושה משמחת את לומדיה, כמו שהטל היורד משמח את הכל ואין בו צער, בשונה ממטר שמצער את הולכי הדרכים וכדו'.

ויש עוד לכוון בהשוואה של משה רבנו את לימוד התורה למטר ולטל. כשם שהם יורדים לאט ובאופן הדרגתי ומחלחלים באדמה, ולאט לאט רואים את הצמיחה והגדילה של הפרי, כך גם לימוד התורה צריך להיות. אין לצפות להבנה מיידית או לשליטה מושלמת בחומר בין לילה. הצלחה בלימוד התורה אינה יכולה להיות בין לילה, אלא בהרבה עמל ויגיעה.

ואכן יש ללמוד את הילדים ללמוד בסבלנות, בשינון וחזרה להבנה לעומק עד שמרגישים את הסוגיא בהפנמה עמוקה. וכך כל טיפת תורה מחלחלת בסופו של דבר ומרווה את הנפש. יש לעודד למידה 'בקצב אישי' ולהתמקד בעיקר בהבנה עמוקה ולא רק בשינון.

הנה עץ הבמבוק סיפור גדילתו טומן בחובו שיעור עמוק ומוסר חינוכי עצום. התפתחותו של הבמבוק מתחילה בצורה יוצאת דופן. כאשר שותלים זרע במבוק, במהלך חמש השנים הראשונות לא נראה כמעט דבר מעל פני האדמה. רוב מגדלי הצמחים עלולים להתייאש בשלב זה, שכן הם לא יראו כל עלים, גבעולים או סימן לצמיחה משמעותית. נדמה כאילו הזרע "נרקב" או שלא "תפס". אך מתחת לפני הקרקע, מתרחש תהליך מדהים וקריטי: מערכת שורשים אדירה ורחבה נבנית ומתפתחת. השורשים מתפשטים לכל עבר, מתחזקים, מתבססים, ויוצרים רשת תת-קרקעית יציבה וחזקה. זהו שלב של בניית יסודות בלתי נראים לעין, אך הכרחיים לקראת מה שעתיד לבוא.

לאחר אותן חמש שנים ארוכות של עבודה סמויה תחת האדמה, מתחולל הנס: הבמבוק מתחיל לזנק כלפי מעלה בקצב מדהים. בחלק ממיני הבמבוק, ניתן לראות צמיחה של עשרות סנטימטרים ואף יותר ממטר אחד ביום! בתוך שישה שבועות בלבד, יכול הבמבוק לטפס לגובה של למעלה מ-20 מטרים. הצמיחה המהירה הזו, המרשימה כל כך, היא למעשה תוצאה ישירה של ההשקעה העצומה שנעשתה בשנים הראשונות מתחת לפני הקרקע. ללא אותה מערכת שורשים איתנה, לא היה הבמבוק יכול לתמוך בעצמו ולגדול במהירות ובעוצמה כה רבה. היסודות שנבנו בסבלנות ובחריצות הם אלו שאפשרו את התפרצות המרשימה.

ואכן צורת גדילתו של הבמבוק טומנת בחובה מסר חינוכי רב עוצמה, לעיתים קרובות, הורים ומחנכים מצפים לראות תוצאות מיידיות ממאמציהם החינוכיים בשנות הילדות והנעורים. אולם עץ הבמבוק מלמד אותנו שפרי העמל הרוחני אינו תמיד מידי. לעיתים, לאחר שנים של השקעה סמויה, יגיע שלב שבו הילד או התלמיד "יתפרץ" ויתפתח במהירות מדהימה מבחינה רוחנית, תורנית ואישיותית. ההתפרצות הזו תהיה תוצאה ישירה של העמל וההשקעה שנעשו בשנים קודמות, גם אם לא נראה אז.

ולכן חינוך אמיתי דורש סבלנות רבה. השנים הראשונות בחינוך הילדים, ובעיקר גיל הילדות והנעורות בתלמוד תורה ובישיבות, הם כמו בניית מערכת השורשים. ייתכן שלא נראה "עלים" רבים או "גזעים" גבוהים באופן מידי, אך מתחת לפני השטח אנו בונים יסודות איתנים של אמונה, יראת שמים, מידות טובות וידיעת התורה. והיינו "יערוך כמטר לקחי תזל כטל אמרתי".

"נוסטלגיה. איזו מילה גדולה. היא בד"כ מורידה לך דמעה או שתיים, ותמיד יש סביבה הילה כזו, של אור יפהפה שנוגע בך."

והצביטה החדה הזו שלא מרפה, שמבכה על ימים עברו, ימים שלא ישובו לעולם.

אבל בנסיעה חזור מאבא, לאחר שהבאתי לו את התרופה, ישבתי איתו לכוס קפה והעברנו חוויות, והעזתי אפילו להעלות זכרונות מהילדות והוא צחק וחיך והיה שמח להיזכר בהם, חשבתי לעצמי שעם הכאב העצום מגיע גם הריפוי. ההשלמה, שכל תקופה והיופי שמצוי בה, ואולי אני יכול לשוב ולהביט ברחוב ובמראות האלה עם פחות כאב, ולדעת שמה שהיה, היה. ובעיקר להודות על שזכיתי בילדות כזו מדהימה.

הרב מאיר כהן
רב קהילה
באר יהודה

דרך חדשה לנצל את האפשרות

יהודי אחד התפרנס מאכסניה קטנה שעמדה על אם הדרך העולה לעיר הגדולה. מפעם לפעם היו פוקדים את האכסניה אדם בודד או שיירה ששם סעדו את לבם והמשיכו בדרכם.

פעם אחת העלילו על היהודי עלילת שווא כאילו פשע נגד המדינה ונקבע זמן למשפטו. יודעי דבר לחשו לו כי על אשמה כגון זו יהיה משפטו בצינוק לשארית ימיו. יעצו לו אוהביו כי יסע אל עיר הבירה ששם יושב הקיסר, וינסה ככל אשר יוכל להתקבל ולשטוח את טענותיו לפניו. הקיסר הוא איש אמת ובוודאי יוציא את הצדק לאור כך אמרו לו ידידיו. אולם מי יתקרב לשם הרי הארמון מוקף במשמר הקיסר?

עליך לנסות אמרו לו ידידיו. מנהגו של הקיסר היה ללבוש בגדי איכר פשוט מפעם לפעם ולהסתובב בין המון העם. באחת הפעמים הזדמן הקיסר המחופש אל האכסניה של היהודי שם קיבל מזון ומשקה וישן על הארץ כאחד העם הפשוטים. לאחר זמן נודע לאכסנאי מי היה אורחו וכאשר נודע הדבר אחז בראשו וצעק: "אבוי לי ואבוי לנפשי! הקיסר היה כאן בביתי והייתי יכול לבקש שיציל את נפשי".

כך הוא הנמשל אומר החפץ חיים כל אדם יכול בעולם הזה להתקרב אל ה' יתברך שהרי הוא מצוי עמנו ויש לנצל את השעה ולהתקרב שאם לא כן בעולם הבא שוב לא יהיה הדבר אפשרי.

התשובה נברא קודם העולם

אמרו רבותינו ז"ל (יומא פר ע"א) אמר רבי לוי גדולה תשובה שמגעת עד כסא הכבוד שנאמר (הושע יד, ב'): "שובה ישראל עד ה' אלהיך". ואמר רבי עקיבא (פסחים נד' ע"א) שבעה דברים קדמו לעולם ואלו הן תורה תשובה וכו' ולמה שבעה אלו? וביאר רבינו הארחות צדיקים (שער התשובה): "דע לך שעיקר בריאת העולם הוא בשביל האדם, כי אין צורך בעולם התחתון אלא באדם, והוא מושל בכל העולם התחתון בבהמות וחיות ועופות ודגים ושרצים. ומאחר שעקר הבריאה בשביל האדם, אם כן הוצרך להקדים התורה שהיא קיום העולם דכתיב (ישימה לב, כה) "אם לא בריתי יומם ולילה חוקות שמים וארץ לא שמתי" וכיון שהקדים התורה הוצרך כמו כן להקדים התשובה... שאם יחטא האדם שיהיה לו זמן לשוב, שאם לא כן לא היה העולם קיים דור אחד (קהלת ז, כ'): "כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא".

הרב רפאל אוחיון
רב קהילת "משכנות התורה"
מרצה ומטפל

אומנות האהבה

מתי אתה באמת "בבית"?

"ביתו של אדם, מבצרו" - המקום שהכי נח לאדם להיות בו הוא הבית שלו. אבל מה זה בעצם "בית"?

הגמרא בקידושין מגלה תובנה מפתיעה על חג הסוכות. על הפסוק "בסוכות תשבו שבעת ימים כל האזרח בישראל", חז"ל למדו שנשים פטורות מסוכה. אבל הגמרא תמהה: בלאו הכי נשים פטורות ממצוות עשה שהזמן גרמא, אז למה צריך מיעוט מיוחד של "כל האזרח"?

אמר אב"י: צריך את המיעוט! כי הפסוק אומר "תשבו כעין תדורו" - לגור בסוכה

אם אשתי לא איתי, זה לא בית

כמו שגרים בבית. לקחת את כל הכלים היפים, לאכול, לשתות, לישון. אבל אם אשתו לא איתה - זה לא בית! ולכן הוא פטור מסוכה.

מה?! בלי האשה זה לא נחשב בית?

זה מגלה איך חז"ל רואים קשר זוגי יהודי: אם אשתי לא איתי, אני לא בבית! גם אם יש לי את כל הרהיטים, את כל הנוחות הפיזיות - בלי בן הזוג שלי, זה לא "בית".

בית זה לא מבנה, זו תחושה. בית זה המקום שבו אתה מרגיש רצוי, בטוח, שמח להיות שם. לא כי אתה נצרך למשהו, אלא רק כי אתה אתה.

המסר לזוגיות: כל אחד מבני הזוג צריך לגרום לשני להרגיש שזה הבית שלו. שהוא רצוי כאן, שהוא שייך כאן, שזה המקום הכי בטוח והכי טוב בעולם בשבילו.

כשבן הזוג שלך חוזר הביתה, הוא צריך להרגיש שהוא הגיע למקום שלו, לא לבית אירוח.

כי רק כשיש לכם בית אמיתי - כל מקום אחר הופך להיות רק סוכה זמנית.

המקום שיהפוך להיות הבית הרוחני שלך

בוא והצטרף לישיבת "יגל לייב"
בראשות הגאון הרב יגאל כהן שליט"א
ישיבה חמה ואוהבת המיועדת לבעלי
תשובה ומתחזקים בגילאי 20-27

אהבת ישראל
מכל הלב

עבודת המידות
מעצימה

לימוד תורה
ברמה גבוהה

להצטרפות < 055-6888040

מדי שבת

הרב אחיה עובדיה

מתוך ספרו של
מרן ראש הישיבה
רבנו מאיר מאזוז זצוק"ל

"צור ילדך תשי"

"צור ילדך תשי". האבן עזרא אומר: "תשי" חסר נו"ן - "תנשי", שכן. אבל למה ה' ברא את השכחה? אם אדם לא היה שוכח כלום, אלא זוכר כל דבר - לכאורה היה נפלא. אלא, אם אדם היה זוכר כל דבר - היה זוכר גם את הצרות שלו. מי שיזכור כל הצרות שלו מאז שהיה קטן, עלול להתפקע מהצרות. אז הקב"ה ברא את האדם שהוא שוכח, כדי שיוכל לשכוח את הצרות ולחיות בשלום.

אבל אנחנו משתמשים בשכחה לרעה, "צור ילדך תשי ותשכח אל מחוללך" - ה' נתן לנו שכחה כדי שיהיה לנו טוב, ואנחנו משתמשים בה לרעה - "ותשכח אל מחוללך". משל למה הדבר דומה? לאחד שהיה לו משפט, הלך לעורך דין ואמר לו: יש לי משפט על עשרות אלפי

השופט טיפש, אני לא טיפש

שקלים, ואין לי כח. אמר לו: תעשה עצמך כאילו אתה משוגע, כאשר השופט ישאל אותך: למה עשית ככה וככה? תגיד לו: ומי אתה בכלל?... ואני אעזור לך. הגיע המשפט, השופט שאל אותו: למה גנבת לפלוני? אמר לו: אני גנבתי! מי אמר שאני גנבתי? אולי אתה גנבת?... כמה שאלות השופט שאל אותו, והוא ענה לו ככה. ואז העורך דין קם ואמר: אדוני השופט, אתה רואה שהאדם הזה לא שפוי בדעתו, תשחרר אותו. השופט ראה שאין מה לעשות, אי אפשר לחייב אדם לא נורמלי, אז אמר לו שהוא זכאי. "הוא זכאי, הוא זכאי, הוא זכאי..." פטר אותו.

אחרי כמה ימים, בא העורך דין ואמר לו: כמה שכרי? התחיל לענות לו תשובות כמו שענה לשופט. אמר לו: נראה לך שאני שופט? אתה חושב שאני טיפש? השופט טיפש, אני לא טיפש... תשלם מה שמגיע לי. אותו דבר אנחנו, "צור ילדך תשי", הקב"ה נתן לנו מתנה טובה - שכחה, כדי שנשכח את הצרות, ובמקום להשתמש בזה לטוב, אנחנו שוכחים לקיים את התורה והמצוות.

מפנקסו של מחנך
הרב יעקב עמר
ראש ישיבת
'שלום רב' באשדוד

האמונה שהצילה מתאי הגזים

זכינו לצאת מיום הכיפורים - יום סליחה וכפרה, וכעת להתחיל שנה חדשה, דף חדש, כך בחינוך הילדים הכל מחדש, בראשונה אנחנו נכניס להם את האמונה חזק ביותר כי היא זו שתעמוד להם בימי בגרותם.

השבת אנו בימים מאד לחוצים של בין יום הכיפורים לסוכות, בכל בית יהודי צריך להספיק הרבה, ותמיד עד הרגע האחרון צצים דברים, ואם לא נתחזק את האמונה נאבד את חלקנו וחלק חינוך ילדינו.

מספר רבי מנשה ישראל רייזמן שסבה של אשתו היה מבוגרי אושוויץ, הוא יצא מן המחנה כשעל זרועו השמאלית מקועקעים שני מספרים, כאשר על אחד מהמספרים מופיע קו כסימן לכך שהוא מחוק, ולצדו מספר נוסף. זהו דבר מוזר מאד, מכיון שבדרך כלל נושאים כל הניצולים על ידם מספר אחד בלבד.

וסיפר מה היה המעשה: בהיותו בן שלוש עשרה הוא נשלח לאושוויץ. מיד עם הגעתו נערכה הסלקציה הנודעת לשמצה ע"י מנגלה ימ"ש, והוא נשלח לצד ימין אל הנודנים לחיים, כאשר מי שנשלח לצד שמאל, הופנה מיד לתאי הגזים.

תוקפה של ההפנייה לצד ימין היה מוגבל בזמן, מכיון שמדי תקופה נערכה שוב סלקציה בין האסירים, ובה הופנו המזולמנים לתאי הגזים.

באחת מן הסלקציות הוא נשלח לצד שמאל, אך הוא חשב לעצמו שאין לו מה להפסיד מלנסות להתגנב לצד הימני, שהרי לא ניתן להורגו פעמים, מקסימום יהרגו אותו, ואכן הוא הצליח להתגנב בין האנשים שעמדו בצד ימין.

אך אחד העוזרים של מנגלה ימ"ש הבחין בתרמית, והוא תפס בידו והוליכו לאדונו בכדי שיחרוץ את דינו. המצב היה נראה אבוד, אך הנער התחזק בבטחונו בה' שהוא ורק הוא מנהיג את העולם, וששום אדם לא יכול להרע לו בלי רשות הבורא יתברך שמו, וזה מהדברים הקשים שבאושוויץ, כי שם הייתה הרגשה שמי שקובע את החיים או את המוות זה מנגלה ימ"ש והכל ברצונו בלבד, אך הוא דבק במחשבתו באין עוד מלבדו' שרק הוא מנהיג עשה ועושה ויעשה לכל המעשים.

כאשר נעמד מול מנגלה ימ"ש, עבר עליו הרוצח הנבזה במבטו, ובאורח פלא אמר: הבחור צודק, עליו להישלח לצד ימין. וכאן קרה הדבר התקדימי, מכיון שהוא כבר נשלח למיתה, מחקו הגרמנים את מספרו מרשימת החיים, והיות והם הקפידו על רישומים, היה צורך לקעקע בזרועו מספר חדש.

כאשר בודקים ב"ד ושמ" ובכל הארכיונים על פי המספר המחוק, מופיע שמו כאחד הנספים, היהודי הזה אכן נולד מחדש, בכח האמונה באין עוד מלבדו'.

הבה ונחזק ונתחזק לפני שנכנסים לסוכה הנקראת 'צילא דמיהמנותא' בענייני אמונה.

שבת שלום ומבורך!

יש • מזל • לישראל

הרב אלדד נגר

מנהל רוחני ישיבת "יגל ליב"

השני מאוד שונה מאתנו בהרבה רבדים, הן באופן שבו הוא חושב והן במה חשוב לו, ובציפיה שלו מאיתנו, זאת ועוד שנישואין זו מערכת של 24/7 והיא מאוד מחייבת, ולכן אמר הקב"ה לא טוב לאדם להיות רק מין אחד אעשה את המין השני.

נמצא לפי זה כשאדם חווה אתגר במערכת נישואין, עליו לדעת שבדיקו עבור זה נועדה הזוגיות שמלבד כל הטוב שהיא נותנת היא גם משקפת על מה אנו צריכים לעבוד.

נמצא שעלינו לקבל בכיף ובאהבה ולא להיבהל ולא להאשים את הצד השני, אלא לשפר את עצמנו, ולדעת שלא נתמודד עם זה כל החיים, ולא טעינו בבחירה, וברור שכולם צריכים לשפר את עצמם, ולכן הם חווים אתגרים.

בשבוע הבא נלמד על קבלת החלטות.

מזל מאזניים בזוגיות

והשבוע נלמד תשובה על השאלה כיצד מתמודדים עם אתגרים בזוגיות, התורה כותבת "לא טוב היות האדם לבדו אעשה לו עזר כנגדו". פסוק זה מלמדנו סוד גדול, וננסה להסבירו בקצרה, אדם טוב פירושו אדם שעושה את היעדים שעבורם הוא נברא, אחד היעדים המרכזיים של האדם הוא להידבק בבוראו. ולימדנו חז"ל שזה ע"י שהוא ידבק במידותיו של הקב"ה, דהיינו האדם באופן טבעי הוא עם מידות לא מאוזנות ולאזן אותם זה תהליך של דבקות בקב"ה, וזה תהליך מהותי מאוד בחיי האדם, אבל הדרך לדעת כמה המידות צריכות איזון, זה רק ע"י שרואים בפועל היכן אנו מאותגרים בחיים שלנו, ואין לאדם מסגרת שבה אפשר לשקף לו את הפנימיות הכי פנימית ועמוקה שלו, מה הוא עוד צריך לתקן, יותר מאשר מערכת של זוגיות עם המין השני, כי המין

לחיות
באמונה
הרבנית
מיטל דאודי
מרצה וסופרת

להקדים תפילה לכל פעולה

"אני המפרנס בבית"

מישהי זקוקה לפרנסה באופן בהול. היא מתקשרת לכל אדם שהיא מכירה כדי לבדוק אם יוכל לעזור לה בכסף או בעבודה, מחפשת מאיפה לקחת הלוואות, מחפשת מה תוכל למכור... רגע, אחותי, עצרי... האם ניסית לבקש מבורא כל העולמות שישלח לך פרנסה לפני הכל? להקדים תפילה לכל פעולה! כן, אדם צריך לעשות השתדלות, צריך לעבוד, אך גובה הפרנסה שלך אינו תלוי כלל בהיכן תעבדי או בכמה שעות... הכל בידי שמיים. פרנסתו של אדם קצובה לו מראש השנה ועד ראש השנה, כבר כתוב בשמיים כמה כסף תקבלי בכל חודש... אז אם נקצב לך סכום מסוים ותעבדי שעות נוספות כדי להרוויח יותר - פתאום התנור יתקלקל ותצטרכי לשלם על תיקונו, פתאום תקבלי דו"ח תנועה והפלא ופלא מדובר בדיוק בסכום שהרווחת בשעות הנוספות... ולהיפך.

עבדת בשעות העבודה הרגילות שלך ומשמייים הוחלט שמגיע לך להרוויח יותר בחודש הזה... אז לפתע את מקבלת איזה החזר ממס הכנסה או מתנה לא צפויה... אל תשאלי איך יגיע אלייך הכסף, לבורא עולם יש את הדרכים שלו. אך האם עצרת כדי לבקש?

האם באמת בטחת בו בידיעה גמורה וחד משמעית שהוא היחיד שזן ומפרנס? אדם שאומר: "אני המפרנס" - אלו דיבורי כפירה! היחיד שמפרנס זה בורא עולם, אנחנו רק הצינור... הכל מאיתו יתברך! רוצה יותר? תבקשי! תאמיני שהכל ממנו ויותר מזה - תאמיני שהוא רוצה לתת

לך ושאינו לו שום מעצור או בעיה למצוא דרך לשלוח אלייך את הכסף. הכל שלו... תקדימי תפילה לכל פעולה!

אשה מנסה להיכנס להריון ללא הצלחה במשך שנים. היא הולכת ומשלמת סכומי עתק לפרופסורים הטובים ביותר בתחום, עושה טיפולי הפריה יקרים, רגע, אחותי היקרה, האם הקדמת תפילה לפעולה? מי שולט בגוף שלך? מי ברא את הרחם שלך? מי מחליט מתי תיכנסי להריון? הכל שלו! עצרי הכל, תעבדי על האמונה שלך בו יתברך, ברגע אחד הכל יכול להשתנות! לשרה אמנו לא היה רחם ובגיל 90 השם החליט שהגיע הזמן שלה להיפקד ולהביא ילד לעולם... שרה צחקה. היפלא מה? דבר? יש משהו שהוא קשה לו מדי? אין מציאות כזאת! שרה אמנו הביאה ילד לעולם בגיל 90 בזמן שאין לה רחם כלל... האם קשה לו לתת לך ילד? אני זוכה בחסד השם ללוות נשים רבות בתהליך ההתחזקות שלהן, חלק לא קטן מאותן נשים אלו כאלה שניסו במשך שנים להיכנס להריון ולא הצליחו. לאחר שהן הכניסו את בורא עולם לחיים שלהן והאמינו באמונה שלמה שישועת השם כהרף עין ושוברא עולם יכול לשנות את הטבע, הן נפקדו באופן טבעי, ראיתי את זה במו עיניי! הן שינו את הטבע שלהן ובורא עולם שינה את הטבע בשבילן, ניסים מעל הטבע! מה דרוש כדי שזה יקרה? אמונה שהשם כל יכול... אז רגע לפני הטיפול, לפני הפגישה עם הפרופסור בעל השם העולמי, תקדימי תפילה לפעולה!

מישהי מחפשת את הזיווג שלה. הולכת לאינסוף פגישות, מחפשת שדכניות, נרשמת בכל אתר הכריות אפשרי, מדברת עם מכריה לשאול אם יש מישהו רלוונטי בעבודה... רגע, האם פנית לשדכן הכי גדול בעולם? אותו שדכן גאון שמבריא את העולם ועד היום כל עיסוקו זה לזווג זיווגים? אותו אחד שמכיר אותך יותר משאי פעם תכירי את עצמך ויודע בדיוק מוחלט מה את צריכה? תני לו לשלוח לך את הבעל המתאים לך ביותר!

והכי חשוב - תאמיני שהוא יכול לעשות את זה. תאמיני שהוא יגיע עד אלייך!!! תעשי השתדלות, כמוכן, ובייחוד ברמה הרוחנית - לפני שמקימים בית זה הזמן הטוב ביותר להתחזק... מדוע? כי כאשר אדם עולה ברמה הרוחנית הוא גורם לכך שהזיווג שלו ישתפר, יעלה בדרגה בהתאם ועל זה שווה למסור נפש... כי זה לנצח!!! כל מצווה שתתחזקי בה עכשיו תשפיע על הבית שלך לעולמי עד... דברי עם השם! תקדימי תפילה לפעולה! הזיווג שלך יכול להגיע עד אלייך עוד היום... למה כ"כ קשה לך להאמין? השם כל יכול!

בורא עולם ברא את הגוף שלנו, הוא גם זה שהחליט שאדם כלשהו יחלה ל"ע במחלה מסוימת... הוא גם זה שיכול ברגע אחד להעלים אותה! אבל אדם הולך להתייעץ עם מומחים, מחפש תרופות סבתא, הולך לכל מיני מכשפים ומתקשרים שיגידו לו מתי המחלה תיעלם... עצרי! הקדמת תפילה לפעולה? לפני כל תרופה שאדם שותה הוא צריך להתפלל להשם ולבקש שהתרופה תפעל... שהרי התרופה לא תשפיע במאומה על גוף האדם אלא אם בורא עולם נתן לה את הכוח לעשות כן. לפני כל פגישה עם רופא - תתפללי! תבקשי מבורא עולם שיאיר את עיניו של הרופא וידריך אותו לתת לך את הטיפול הטוב ביותר, שיבשר לך בשורות טובות... תתפללי על זה! הוא מחליט הכל!

הוא הרופא כל חולים!

האם מותר לעשות בטוסטר חלבי טוסט עם נקניק בשרי על ידי כיסוי בנייר כסף?

באופן עקרוני אין להשתמש בטוסטר חלבי לטוסט בשרי. ויש מקום להקל באופן שמקפידה לעטוף את הטוסט היטב בנייר כסף עבה, וכן לנקות את הטוסטר לפני השימוש, ולהפעיל אותו 15 דקות - אפשר להקל להשתמש בו מבשר לחלב או להיפך.

קניתי כלים חדשים שחייבים טבילה, אך אינני משתמשת בהם עדיין. האם אני חייבת להטביל מיד?

מעיקר הדין אין חובה להטביל עד שמשמשים בהם. אך ראוי להשאיר סימן ברור שהכלים אינם טבולים, כדי שלא יבוא להשתמש בהם בטעות.

נשים בהלכה

הרב נריה ברבי
ראש "ענפים בהלכה"
*2381

את השמחה ברחובות? למרות שלעיתים חם בסוכה, היתושים לעיתים עוקצים וכיף יותר לאכול במזגן, בכל זאת ולמרות זאת - כולם שמחים וצוהלים, שרים ורוקדים למראה הקישוטים הנהדרים בסוכה המותירה ריח גן עדן אחריה...

הקב"ה אומר לעמו היקר, לצאת מדירת קבע ולדור בדירת ארעי, בסוכה. זה בא ללמדנו עניין חשוב בחיים. רק כאשר אנו מבינים שהכל בחיינו ארעי - נוכל להיות שמחים באמת.

רק ברגע שנדע, שהקב"ה נותן לנו הכל במתנת חנם וכלום לא שלנו באמת, אזי תכנס השמחה ללבנו. כך לא נתאכזב שמהו לא הולך כפי שציפינו, כי כלום לא שלנו באמת. ברגע שאדם בטוח, שכל מה שהשיג, שלו הוא, טעות יש בידו. שהרי הבית שקנה או השכיר, אינו שלו, כי במותו לא יקח אחריו דבר.

והילדים, אינם הגיעו מכוחו, הרי הקב"ה הפקיד אותם בידיו, במתנת חנם. לא עשית כלום, בשביל לקבל כאלו מתנות. מי שמתגאה בחוכמתו וביכולתו, אינו שמח, משום שבכל רגע יכול להתאכזב שלא הצליח כפי שציפה, אך ברגע שנבין שהכול בחיינו ארעי, וכלום לא בכוחנו לפעול - רק אז נהיה שמחים באמת.

נזכור תמיד, כי כל מצוותיו של הקב"ה, הן טובות ומאירות את הדרך באפילה... הן הנותנות כוחות לנפש ולגוף.

לא נעזוב אותן לעולם, גם כשלא נבין מדוע... חג שמח!

לאשת חיל
נופית משולם
מחברת הספר
"תוכו רצוף אהבה"

יצפנני בסכה ביום רעה

בחג סוכות בקדוש, הקב"ה מגן עלינו. הוא שומר על כל המתנות הרוחניות, שרכשנו בימות החגים הקדושים, שישפיעו עלינו שפע טוב וברכה לשנה הבאה עלינו לטובה. דווקא על חג הסוכות נאמר "ושמחת בחגך והיית אך שמח" - מצווה עלינו לשמוח בחג הסוכות במיוחד.

עברנו את חודש אלול, חודש הרחמים והסליחות, דרך ראש השנה, שבו אימת הדין מורגשת באוויר, לאחר מכן יום הכיפורים, מחילת העוונות וסליחת כל החטאים, על ידי ה' יתברך בכבודו ובעצמו, כולנו נקיים כשלג. ואז בשיא הקדושה, מיד בצאת יום הכיפורים, הולכים עם ישראל קדושים, ועוסקים "מחיל אל חיל".

מיד מתחילים לבנות ביזע את הסוכה הקדושה. מקשטים ומכינים את המקום הקדוש, שמכיל בתוכו את האושפיזין הקדושים, את האבות הצדיקים, שכל אחד מהם משפיע שפע ממקור אחר בשמיים, על הבית ויושבו.

מהו העניין הכל כך חשוב של שמחת חג הסוכות? מדוע כולנו מרגישים

תאיר ארץ
מזכ"ת הרבנים
התאיר גולן

לנשום קדושה

עכשיו, אחרי יום כיפור, הלב שלנו מחפש את קרבת ה' ולחוש את המתיקות הנפלאה שלו. כמו שכותב ה-שפת אמת: "שנפשות ישראל משתוקקים ונמשכים אחר הקב"ה, רק הבלי העולם הזה מסירים את אהבת הלב. ואחרי שביום הכיפורים נטהרו הלבבות וחוזרים לשורש, אז יכולה הנפש היהודית לשוב ולהתענג על ה'..." וכאן בדיוק נכנסת מצות הסוכה מיד לאחר כיפור - סוכה שנבנית לא תחת קורת גג, אלא תחת כיפת השמיים, תחת כנפי ה' יתברך. צל הסוכה, אומר הזוהר הקדוש:

"צילא דמהימנותא", צל האמונה! מצוות הסוכה כל כך מיוחדת כמו שכותב החידושי הרי"ם: "שאין עוד מצווה כזו שאדם נכנס בה בכל כולו, אפילו עם הנעליים שעל רגליו". ולכן קדושת הסוכה מורגשת מאוד בנפש האדם יותר משאר מצוות. אתן מבינות מי יבוא לבקר אותנו בימים הקרובים? 7 אושפיזין עילאין קדישין. בארמית "אושפיזין" - אורחים. כל יום מ-7 ימי הסוכות, יגיעו כל האורחים יחד לסוכה של

כל אחת מאיתנו, אבל כל יום מוקדש במיוחד לכל אחד מהם. ויש לנו הרבה מה ללמוד מהם: האורח הראשון הוא אברהם אבינו. ממנו נלמד את מידת החסד, את הכנסת האורחים. ביום השני יגיע יצחק אבינו, שהוא מידת הגבורה, גבורה מלשון התגברות, ממנו נלמד התגברות על מידת הכעס, גבורה לעמוד בנסיונות, תאוות, דיבורים אסורים... ביום השלישי יגיע יעקב אבינו שהוא סמל התורה, נתפלל להיות מחוברות לתורה, לשיעורים, להלכות... ביום רביעי יגיע משה רבנו, ממנו נלמד הנהגה. ענווה. משה רבנו היה במצרים ולא הושפע מהסביבה. נלמד ממנו שגם אם אנחנו במקום טמא, אנחנו נשארות צדיקות. לא נגרר אחר החברה... ביום החמישי יגיע אהרן הכהן - היה אוהב שלום ורודף שלום. אל תהיי בעלת מחלוקת. תראי רק טוב באנשים... ביום השישי יגיע אלינו יוסף הצדיק! ממנו נלמד מהי התגברות מול היצר הרע, לדעת לסבול

ייסורים ולמרות הכל לקבל באהבה. ביום השביעי והאחרון יגיע דוד המלך, ממנו נלמד מהי אמונה בה' יתברך! 28 שנה היה ביער וביום אחד נהיה מלך... חשדו בו ובזיו אותו ורדפו אותו כל החיים. מהכל הוא ידע לצאת בכח האמונה החזקה שלו בבורא עולם. שנזכה לשאוב את הכח הנכון מכל אחד מהצדיקים... חג שמח!

שיעורים לימוד בקבוצות קטנות סיורים והרבה שמחה

עם הרה"ג **הרב יגאל כהן שליט"א**

יום רביעי - ראשון | כ"א - כ"ה חשוון | 12-16/11/25

שבת במז'בד

האזן אומן אומן אומן
לפרטים התקשרו עכשיו
058-6338-444

יגל לנוער

חיזוק לנוער

הרב דוד פריוף ראש "מרכז התחברות" ר"ג

צא מהקופסא

הגמ' מספרת (גיטין מז'): על ריש לקיש שרצה להרוג את השוודדים שהתגוררו בלוד, מאחר שהם היו שובים אנשים, ובסוף רוצחים אותם. לקח בד, ואבן עגולה קטנה, ושם את האבן בתוך הבד, ומכר את עצמו לשוודדים הלודאים, בידיעה שלפני שהם רוצחים את השבויים, הם נותנים להם אפשרות לבקש בקשה אחרונה, כדי שאותו אדם כביכול ימחל על דמו, ונשמתו ולא תנקום בהם לאחר מיתתו, ויש לציין שהם מכבדים מאוד את הבקשה האחרונה.

ובאמת צמאי הדם הללו ביקשו להורגו, והציגו לפניו את "הפריבילגיה" שיכול לבקש מה שהוא רוצה (סדאם חוסיין ביקש לאכול המבורגר עם צ'יפס וקולה דיאט...), ריש לקיש ביקש לתת לכל אחד מהשוודדים "מכה וחצי" עם הבד שהיה

עימו, והשוודדים הסכימו ברצון רב לבקשה האחרונה הקלה והמוזרה, וזאת משום שלא ידעו שיש בתוך הבד אבן.

ריש לקיש קשר אותם אחד ליד השני, וכבר במכה הראשונה שנתן לראשון יצאה נשמתו, ונשמעה חריקה משיניו, ריש לקיש פחד שהרעש הזה יגלה לחבריו שהוא מת ואז יקומו ויהרגוהו. אמר "אתה עכשיו צוחק, אבל בא נראה אם תצחק בחצי המכה בסיבוב השני..." וכך במכה אחת הרג ריש לקיש את כולם.

ונשאלת השאלה מדוע לא כל מי שנתנו לו "בקשה אחרונה" לא נהג בדרך מעין זו שתציל אותו ממוות, מדוע כולם ללא יוצא מן הכלל

מבקשים כמו סדאם חוסיין ימח שמו, המבורגר, או תאוה טיפשית כזו או אחרת?

והתירוץ פשוט, וממנו נלמד יסוד עצום לחיינו. האדם הממוצע נמצא בכל חייו בבועה מחשבתית שהיא בעצם נותנת לו הוראות, מה הוא יכול ומה לא. ובמיוחד כשהאדם נמצא במצב לחץ, איננו חושב "מחוץ לקופסא" וכתוצאה מכך משלים האדם עם מצבו שבמחי יד ובקלות רבה יכול להיחלץ מהמציאות העגומה אליה הוא נקלע. וזוהי המלכודת שכל המוצאים להרוג נלכדים בה, ולכן אינם מצילים את עצמם בבקשה האחרונה כמו שנהג ריש לקיש.

***

חבר קרוב שלי פעם סיפר לי, שהיתה לו תקופה

מאוד קשה בישיבה, ולא ידע כיצד לנהוג. בצר לו פנה לראש ישיבת פורת יוסף הגאון הרב משה צדקה שליט"א, ושאל כיצד יוכל להיחלץ מהצרה? הרב משה צדקה בחיך אבהי שאל אותו מדוע בסוכות מנענעים רק ב"אנא ה' הושיענא נא" ולעומת זאת ב"אנא ה' הצליחה נא" לא מנענעים? הרב לא חיכה לתשובה ותירץ בעצמו: אדם שצריך ישועה אסור לו לשקוט ולנוח. אלא צריך לנענע את עצמו, להזיז משהו מהותי בחיים שלו כדי שהוא יסתדר. ובמקרה של הבחור, יעץ לו הרב לעבור ישיבה.

חושבני, שהוא אותו יסוד שכתבתי לעיל: מרוב שהאדם מפחד "לצאת

מהריבוע" שכולל אותו, נוהג האדם הסטנדרטי בפחד סמוי, ועקב כך נוקט בצעדים כושלים, ובכך כורה לעצמו בור, וזאת במקום לצאת מהריבוע, להתנער, להיות אמיץ, לצאת

מאיזור הנוחות, ולדרוש מעצמו לעשות שינוי מהותי, בחשיבה ובמעשים, וכמובן, שהכל תלוי בתפילה, שהרי בלי תפילה אין ישועה ואין הצלחה.

וכמו שהיה עשיר מופלג שאף אחד לא ידע מהו מקור עושרו, וכששאלוהו מהיכן העושר הגדול, ענה להם שהיה סנדלר, והוריק דם על הכסף הזה, אמרו לו שלא יתכן שמסנדלרות אדם יהיה עשיר בסדר גודל כזה, אמר להם, כן, גם הייתי נגר, אמרו לו גם זה לא מספיק להיות כזה עשיר, ואז הוא אמר אההה עכשיו נזכרתי, "סבתא שלי השאירה לי ירושה..."

יזכנו בורא עולם לעובדו בשמחה ובטוב לבב, לצאת מהריבוע, ונזכה לישועות גדולות ומקיפות, בזכות ההקפות.

להתחבר למי שמכוון אותך

שבת שלום וחג סוכות שמח, אחים אהובים! במשנה ו' בפרקי אבות נאמר: "יהושע בן פרחיה אומר: עשה לך רב וקנה לך חבר, והוי דן את כל האדם לכף זכות."

לפעמים נדמה לנו שאנחנו יודעים הכל. "אני מספיק חכם, מבין לבד מה נכון לי..." - אבל המשנה מלמדת אותנו עיקרון חשוב: אל תסתמך רק על עצמך.

"עשה לך רב" - תבחר מישהו שילווה אותך, שמכיר את הדרך, ויכול להאיר לך את המקומות שאתה לא רואה.

הרי כמו בסוכה - שהיא דירת עראי, לא קבועה

הרב יהונתן פרטוש רב מדרשיית "ענפים" בני ברק

- כך גם המחשבות שלנו לפעמים חולפות, משתנות, מושפעות מרגשות רגועים. אבל כשאנחנו שואלים עצה מרב, ממישהו יציב, שמביט על הדברים בעיניים נקיות - אנחנו מקבלים אור אמיתי. וזה בדיוק המסר של פרשת האזינו: "האזינו השמיים ואדברה..." - בורא עולם קורא לנו להקשיב, להתחבר לקול העליון, ולדעת שיש מישהו שמכוון את הדרך.

אז עשה לך רב, קנה לך חבר אמיתי - ותרוויח חיים עם כיוון, אמן והצלחה.

שבת שלום וחג סוכות מלא אור ושמחה!

טסט לבגרות

הרב אברהם יצחק
מחבר הספר "בכל לבי דרשתיך"

נר הבטחון

רבי יוסף יוזל הורוביץ זצ"ל, שנודע בכינויו "הסבא מנובהרדוק", היה מתלמידי רבי ישראל מסלנט ומגדולי מפיצי תנועת המוסר. הוא ייסד את ישיבת נוהברדוק הידועה שביססה את בניית אישיות תלמידה על מוסר ועבודת מידות מעשית.

מנהג היה לו לסבא: לצאת אל היער הסמוך לשיבה כדי להתבודד ולערוך את חשבון הנפש.

באחד הימים, במהלך התבודדותו ביעד גילה הסבא בקתה עזובה, שהתברר כי נבנתה על ידי חוטבי עצים למחסה בזמן שהותם ביער. הסבא שמח על גילוי הבקתה, ומיני אז נהג לסור לאותה בקתה עם ספרי מוסר, להתייחד בה עם קונו ולערוך את חשבונות נפשו באין מפריע.

לילה אחד סר הסבא אל הבקתה, וכהרגלו הדליק את הנר ושקע בלימוד מתוך השתכחות הנפש. השעות חלפו במרוצה, והסבא לא שת לבו לזמן החולף ביער.

והנר, כדרכו של הנר, כילה את חלבו בחומו ודעך עד שנכבה.

בין רגע התכסתה הבקתה בעלטה הליל.

לב יער, אישון ליל, עלטה. הסבא דמם רכון מעל ספריו, אך הפחד היה ממנו והלאה. הן הקב"ה צופה ומשגיח אף ברגעים בהם אדם שרוי באפילה, אז מה לו לפחד אם הוא סמוך ובטוח בישועת ה'.

הסבא המתין בסבלנות לישועת ה', ובחסדיו המרובים היא לא איחרה לבוא.

קול צעדים נשמע מחוץ לבקתה, מלווה בהבזקי אור עמומים, ולאחריו נשמע קול חריקת דלת הבקתה.

הדלת נפתחה ובפתח נראתה דמות אדם ניצבת ובידה נר דולק. הסבא עקב אחר תנועות הזר הנכנס ומניח את הנר בפמוט הריק, ואז יצא אל הרוח הקרה ונבלע בחשכה.

אמנם... מי זה היה? אדם? מלאך? אולי אליהו הנביא? האמת שאת הסבא זה לא העסיק. הוא פשוט המשיך בלימודו, כאילו היה זה דבר שבשגרה.

בבוקר כיבה הסבא את הנר והביאו אל לשיבה, שם סיפר לתלמידיו את סיפור הנר, ומיני אז הוקצה עבור הנר מקום למזכרת, ובפי כולם הוא נקרא: "נר הבטחון".

שנים חלפו, ושריפה פרצה בעיר. בתי העץ היו למאכלות אש, וכל הניסיונות להשתלט על לשונותיה עלו בתוהו. בני הישיבה מיהרו להוציא מהישיבה את ספרי התורה, התפילין וספרי הקודש, אך שכחו להציל דבר אחד. את נר הבטחון... נר הבטחון לא עמד בעוצמת האש, הוא הותך כליל ואבד.

הבחורים הצטערו מאוד שלא מיהרו להציל את הנר, והתאכזבו שלא תהיה להם עוד עדות חיה לבטחונם המוחשי של רבם.

אך היחיד שלא הצטער היה הסבא בעצמו. "כל עוד היה לנו את נר הבטחון", אמר הסבא לתלמידיו, "אות הוא כי נזקקנו לו. אולם עתה שאיננו - סימן מובהק הוא שאיננו זקוקים לו עוד!".

ומה צורך היה להם בנר אם נותרה להם עדות חיה לבטחון בדמותו של הסבא.

קרוב רחוק

הרב שמעון מאמון
מדור ייחודי לנוער המתקרב

מי יכול לנצח את בורא עולם?

בקריאת שמע אנו מכוונים שהקב"ה הוא התקיף ובעל היכולות ובעל הכוחות כולם - הכח הגדול והחזק ביותר בעולם, אך זו אינה כוונה השייכת רק לקריאת שמע - היא אמונה שנוגעת לכל רגע ורגע בחיים. האמונה הבסיסית שלנו היא לדעת שאין עוד מלבדו - דהיינו, אין שום כח בעולם שיכול לעשות לך טוב או רע, מלבד הקב"ה, שהוא רק טוב ומטיב.

האמונה הזו, בדרך כלל, תפגוש ותסייע לאדם בזמן שהוא שרוי בחשש שאדם מסוים מאיים לפגוע ולהזיק לו. אדם נטול אמונה יעטוף עצמו בפחדים וחרדות, ואילו האדם הבוטח ישב ברוגע ובשלווה, בזכירה ובאמונה שאף אדם בעולם לא יכול להזיק לו - כמו שאמר דוד המלך ע"ה: "באלוקים בטחתי, לא אירא - מה יעשה אדם לי".

אך יש מקרה אחד, מאוד מיוחד, בו הכח שלך כאדם-יכול, כביכול, להיות חזק יותר מכוחו של בורא עולם.

בסיעתא דשמיא גדולה, ובשליחותו של מורנו ורבנו הרב יגאל כהן שליט"א, אני משתדל לעשות מה שביכולתי בכדי שיהיה חלקי עם מוזי הרבים. לא פעם, קורה לי לשמוע בשיעורים ומפגשים בעיקר עם בני נוער, שמעוניינים להתקרב לבורא עולם - אך מחסום מרכזי עומד ומנסה להחזיר אותם לאחור: המחשבה "כמה קילקלתי בעבר שלי, כמות האיסורים שעברתי וכו'". אותן מחשבות המובילות אותם למסקנה - "הקב"ה כבר לא רוצה לקרב אותי אחרי מה שעשיתי".

הוא מרגיש מלחמה - מצד אחד הוא רוצה להתקרב, ומצד שני הוא מרגיש שמשמים דוחים אותו ולא מאפשרים לו לחזור בתשובה.

מי לדעתכם ינצח במלחמה הזו - האדם, העשוי מבשר ודם, שרוצה להתקרב, או הקב"ה, שהוא כל יכול, שכרגע מקשה על האדם להתקרב אליו, מרוב מעשיו הרעים שעשה בעבר?

במחשבה מהירה, על פי האמונה הפשוטה - בורא עולם הוא בלתי מנוצח, והשאלה כלל לא מתחילה.

אך רבנו הקדוש, רבי נחמן מברסלב זיע"א, כותב יסוד גדול מאוד:

"זמרו למי שמנצחין אותו ושמה - כי צריכין לנצח אותו יתברך, כביכול. כי אף על פי שנדמה לאדם שה' יתברך אינו רוצה לקרבו, מחמת שקלקל הרבה, וגם עכשיו אינו מתנהג כראוי כרצונו יתברך - אף על פי כן, צריך האדם לחזק עצמו ביותר, ולהשתטח לפניו, ולפרוש כפיו אליו יתברך - שירחם עליו ויקרבהו לעבודתו וכו'. נמצא שרוצה לנצח את ה' יתברך, וה' יתברך - יש לו שמחה מזה שמנצחין אותו, כביכול".

הקב"ה שמח שמחה ענקית, כשמגיע היהודי שפגם ונפל בדברים חמורים, וצועק אליו: "אני לא מוותר עליך, אבא. אני נלחם עד הסוף ובכל הכח כדי להתקרב אליך בחזרה". והקב"ה, כביכול, יוצא מפסיד במלחמה הזו - אבל לא הפסד כמו שאר המלחמות הנוהגות בעולם, שבהן ההפסד מלווה בצער, אלא כאן - בורא עולם אומר בשמחה: "ניצחוני בני", ומחבק חיבוק ענק כל בן ובת שמתקרבים אליו בחזרה.

שבת שלום ומבורך.

נראה אותך עולה

על איזה בעל חיים כתוב שאם
הוא ישרוק תבוא הגאולה?

הילד/ה הזוכה

אריאל יהודה
מאור יהודה

תשובה מפרשת ואתחנן

משה רבינו וכלב בן יפונה.

יודעים את התשובה?

שלחו לנו לכתובת המייל
ואולי תזכו בפרס

anafeamalon@gmail.com

פרשת שבוע / אורח

פרשת האזינו / סוכות

היה פעם ילד שאמא הכינה לו בית קטן מקרטון בחצר. "למה אני צריך בית קטן כשיש לנו בית גדול?" שאל הילד.

אמא חייכה: "תנסה לישון שם לילה אחד ותראה".

באמצע הלילה ירד גשם. הילד בבית הקטן שמע כל טיפה, הרגיש את הרוח, וראה את הכוכבים דרך החור הקטן בגג. פתאום הבין: "וואו, בבית הגדול מעולם לא

שמתי לב כמה הקדוש ברוך הוא שומר עליי!" זה בדיוק מה שקורה בסוכה.

בפרשת האזינו, משה רבינו שר שירה על איך הקדוש ברוך הוא שומר עלינו כל הזמן - כמו נשר ששומר על הגוזלים שלו. אבל לפעמים אנחנו לא מרגישים את זה כשאנחנו בבית הגדול והחזק שלנו.

ואז מגיע חג הסוכות - זמן הבית הקטן שלנו!

אנחנו יוצאים מהבית החזק ונכנסים לסוכה הקטנה עם הקירות הדקים וגג העלים. פתאום אנחנו מרגישים כמה הקדוש ברוך הוא קרוב אלינו.

כשיושבים בסוכה אנחנו שומעים את הרוח, רואים את הכוכבים. זה כמו להיות בחיבוק של הקדוש ברוך הוא.

ילדים יקרים, הקדוש ברוך הוא רוצה שנזכור שהוא שומר עלינו תמיד - לא רק בבית הגדול, אלא בכל מקום.

בסוכה אנחנו לומדים שהדברים הכי חשובים בחיים הם לא הבית הגדול

אחדות

אחרי שחזרנו עם אבא משוק ארבעת המינים וקנינו אתרוג מהודר לולב ישר הדסים משולשים וערבות.

ליבי שאלה את יגל: למה צריך את כל סוגי המינים האלה? ומה צריך לעשות איתם?

יגל: שאלות יפות שאלת, ואסביר לך וגם לילדים של העלון שלנו בטח גם הם רוצים לדעת. אז תדעו לכם שה' יתברך אוהב כל יהודי. רק ישנם כל מיני סוגים. יש צדיקים ויש פחות, ויש גם כאלו שעדיין לא יודעים, אבל נזכור תמיד שהם גם אחים שלנו.

ליבי: וואו ממש מעניין, אז מה עושים עם כל ארבעת המינים המיוחדים הללו?

יגל: הנה עכשיו אגלה את הסוד והכח של עם ישראל, והוא שנהיה כולנו מאוחדים, מאוגדים. לכן אנו אוגדים (קושרים) את שלושת המינים יחד סמל לאחדות, ונצמידם לאתרוג שהוא כנגד הצדיקים, וכך אנו מצליחים ומנצחים. כי ה' יתברך הכי אוהב שכל הילדים שלו מאוחדים.

ורק ביחד ננצח...

שבת שלום וחג שמח

או הרהיטים היקרים - אלא המשפחה שאוהבת אותנו והשם יתברך ששומר עלינו.

הסוכה מלמדת אותנו להיות מאושרים עם מה שיש לנו, לא לפחד כשדברים משתנים, ולהרגיש שהקדוש ברוך הוא תמיד איתנו.

ובחג הסוכות הקדוש ברוך הוא נותן לנו: שמחה מיוחדת, זמן איכות עם המשפחה, הזדמנות להרגיש קרוב אליו, וברכה לכל השנה.

כמו שהנשר שומר על הגוזלים שלו, הקדוש ברוך הוא שומר עלינו בסוכה ובכל מקום!

שבת שלום וחג שמח סוכות שמח.

מצאו 10 הצאים

מחנך

הפסוק למסעך שבועה

הילד/ה הזוכה
יהונתן משה
ראש פינה

תשובה מפרשת ואתחנן:

עלה ראש הפסוק ושא עיניך ימה
וצפנה ותימנה ומזרחתה וראה בעיניך
כי-לא תעבר את-היבדן הזה:

יודעים את התשובה

שלחו לנו לכתובת המייל
ואולי תזכו בפרס

anafeamalon@gmail.com

ילדים חביבים,

מסיפור זה אנו למדים עד כמה חשוב להיות רגישים ולשים לב שאף חבר לא ייפגע מאיתנו. גם בזמנים שבהם אנחנו מרגישים צודקים - עלינו לזכור את דברי חז"ל שאמרו:

"נח לו לאדם שיפיל את עצמו לכבשן האש ואל ילבין פני חברו ברבים."

שבת שלום ומבורך

סיפורי צדיקים

קבצן של רגישות ואהבת ישראל

הרב ניסים יגן זצ"ל סיפר סיפור מרגש על סבו - שהיה יהודי פשוט, אבל עם לב ענק.

בכל בוקר היה סבא שלו מגיע מוקדם לבית הכנסת, מתיישב בכניסה וקורא תהילים. הוא לא נכנס פנימה, כי בפנים היה חשוך וקשה היה לו לקרוא. אבל הוא גם לא רצה להדליק את האור - כדי לא לבזבז חשמל של בית הכנסת. אז מה עשה? ישב קרוב לפתח, איפה שיש אור שמש.

יום אחד ראה הרב ניסים אנשים שנכנסים לתפילה, ובדרך "זורקים" לסבא שלו מטבעות - עשר אגורות, חצי שקל...

הם חשבו שהוא קבצן! והסבא? שתק, חייך, ושם את המטבעות בכיס.

הרב ניסים נעלב מאוד ואף כעס על סבו. הוא ניגש אליו ושאל: "סבא, למה אתה לוקח מהם כסף? אתה לא צריך את זה! אני אתן לך משכורת, רק אל תיקח מהם!"

אבל הסבא גער ברב ניסים וענה לו:

"אם מישוה טועה וחושב שאני עני - זה לא נורא. אבל אם הייתי צועק עליו ואומר: 'מה אתה חושב?! אני לא קבצן!' - הוא היה מתבייש. אני מעדיף להתבזות ולקבל צדקה, ויחשבו שאני עני, ובלבד שאף אחד לא יתבייש בגללי."

ולאחר מכן הוסיף:

"הרי לא הפסדתי כלום, שהרי גם את הכסף שקיבלתי מהמתפללים שמתי בקופת הצדקה של בית הכנסת. גם העניים הרוויחו, וגם הנותנים לא התביישו."

נפלאות הבריאה

שמואל
קוריב

המראה והמעוף

לרגליו של התפי ארבע אצבעות - שתיים קדימה ושתיים אחורה. לקקדו נוצות לבנות ולפעמים פתר צהוב או ורוד על הראש.

לרוב המינים של התפי זנב ארוך שמסעיע להם לעוף טוב יותר.

התפי יכול לעוף למרחקים קצרים במהירות גבוהה. צבעיו משמשים הסוואה בטבע ומזינים עליו מטורפים רעים.

כל פרט קטן בו מעיד על חכמה, יפי ואהבת הבורא לבריאה. כשצופים בתפי החכם והצבעוני,

אפשר להבין עד כמה העולם מלא פלאות, וכל יצור הוא מתנה מופלאה מהבורא יתברך.

אז... מה בתפריט

התפי אוכל בעקר פירות, אגוזים וזרע, ולפעמים גם פרחים ועלים. לתפי יש מקור גדול וחזק לשבירת אגוזים קשים ודברים נוספים. התפי מגן על המזון שלו מפני אויבים הבאים לקחת לו אתו. הוא אוהב פירות רכות ומגוננות, וגם מפרק זרע קשה במקור החזק שלו.

אמן החקוי

התפי יכול לחקות קולות של חיות וגם קולות של בני אדם. לתפי זכרון מצוין - הוא זוכר מסללי מזון וקולות לאורך שנים רבות. למוחו הגדול של התפי יש תפקוד בלמוד ובחיקוי קולות שונים. התפי סבלני כשהוא לומד לחקות קולות חדשים.

התפי

שלום ילדים יקרים,

היום נדבר על צפור מופלאה וצבעונית התפי! הוא לא סתם צפור יפה - הוא חכם, שובב ומרתק. כל צבע שלו וכל יכולת שלו מראים לנו את נפלאות הבריאה ואת גדולתו של הבורא יתברך.

רוצים לדעת עליו עוד? בואו נתחיל!

חבר לשנים רבות

התפי בוקע מהביצה בקו גבוה על העץ ואמו דואגת לו עד שהוא מוכן לעוף. הוא אוהב לשחק, לטפס ולחקק ענפים.

התפי חי בדרך כלל הרבה שנים - בין 20 ל-80 שנה. הוא זקוק לשינה מסודרת ולבריאות טובה כדי לשרוד.

התפי אוהב לחיות בעקר בקבוצות חברתיות גדולות בטבע. צעקותיו וקולותיו של התפי עוזרים לו לשמור על קשר טוב עם חברי הקבוצה. התפי מראה רגשות כמו שמחה, פחד וגם סקרנות.

למה פטרו
את האיש
ממפעל מיץ
תפוזים?
**כי הוא לא
היה מספיק
מרוכז.**

פעם חשבתי שרק בצל
מוריד דמעות עד שנפל
על"י אבטיח...

למה הג'וק
שימן את
הארון?
כי הוא חרק.